

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2148

av **Gunilla Svantorp m.fl. (S)**

Kultur och demokrati

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kultur som demokratibärare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om verktyg för integration och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillgänglighet till kultur i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges grundlag slår fast att den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Kulturen spelar en viktig roll i samhället och är en del av vår identitet. Det innebär att kultur inte bara handlar om kreativitet och arbetstillfällen, utan också fyller ett syfte i att utmana mentala bilder och att vända upp och ner på invanda begrepp och föreställningar. Konsten och kulturen bidrar till att skapa ett rikare samhälle att leva i. Därför är kulturen en viktig del av välfärden.

Kultur som demokratibärare

Värderingsmässigt ligger Sverige bra till när det kommer till attityden till invandring, hbtq-personers rättigheter och jämställdhet bland kvinnor och män. Samtidigt finns det en ström av missnöje bland delar av befolkningen som ofta får utlopp i känslor av hat och hot mot bland annat ovanstående grupper. Liksom i övriga europeiska länder är attityder till invandring mer negativa i Sverige bland lågutbildade, bland arbetslösa och bland äldre över 65 år.

Värmland ligger långt ner på listan i jämförelse med övriga landet i synen på bland annat kvinnor och invandrare. Samtidigt har många värmländska kommuner tagit ett stort ansvar för flyktingmottagandet. Här kan kulturen vara en stark drivkraft för den demokratiska utvecklingen. Kulturen utgör en arena för samtal och debatt, ett forum för

åsikter och upptäckande av nya tankar, idéer och perspektiv. Kultur ger människor möjlighet att formulera drömmar, uttrycka känslor och skapa identiteter. Kreativiteten och kulturen som kraft är underutnyttjad och satsningar på kultur bör ökas speciellt i läget vi befinner oss i med ökat misstroende mot både andra medmänniskor och demokratin.

Med det stora ansvar Sverige tagit i flyktingkrisen följer också utmaningar. Integrationen av alla nya svenskar är en utmaning där alla delar av samhället behöver ta ansvar. Förutom näringsliv, kommun och stat finns kulturen som en viktig sammanhållande kraft. Inom exempelvis musik, konst, dans, fotografi och hantverk är inte språket en barriär för förståelse människor emellan. Sång, berättelser, bilder och andra sätt att uttrycka sig gör att människor kommer varandra närmare. Nya världar kan öppna sig. Sådant förenar människor, även i en tid då en del tycks vilja sortera människor, skilja dem åt. Regeringen bör ge kulturen större möjligheter att bidra till integration och därmed också ett mer spännande och mer socialt hållbart Sverige.

Innovationer och arbete

Sverige behöver mer, inte mindre, kreativitet för att lösa alla de komplexa utmaningar vi står inför. Investeringar i kultur skapar ett rikare samhälle och banar väg för nya jobb, både inom och utanför de kreativa näringarna. Forskning har sedan tidigare slagit fast att humaniora och estetiska ämnen är nödvändiga för ett kreativt näringsliv. Fler lektionstimmar med estetiska ämnen i skolan är inte bara positivt för allmänbildning och kreativitet utan leder också till att eleverna lär sig teoretiska ämnen bättre. Studier sammanställda vid Karolinska Institutet visar bland annat att dans och musik stimulerar inläringen av teoretiska ämnen som matematik. Det finns alltså mycket att vinna i hela samhället genom en mer utbyggd kultur.

En ytterligare aspekt är att se långsiktigheten i kultursatsningar och framtida arbetstillfällen. Det är i skapandet som diskussionerna om tillväxt måste ta sin utgångspunkt – inte tvärt om. För att nämna någon har Värmlands Selma Lagerlöf genom sitt författarskap säkert genererat tiotusentals jobb i form av bland annat guide turer, översättningar, bok- och biblioteksanställda och teateruppsättningar.

Tillgänglighet

Sverige bör ha en generös kulturpolitik med målet att alla ska kunna delta i kulturlivet – detta är en del av den svenska modellen. Det innebär ett ansvarstagande över tillgängligheten av kulturen. Regeringens beslut om fritt inträde på statliga museer är en välkommen satsning som regionala museer bör ta efter. Samtidigt är det inte enbart museer som står för kultur utan här krävs även andra åtgärder. Kommuner och landsting behöver ta kulturen på större allvar både genom utsmyckning av lokaler och genom att tillhandahålla lokaler för kulturell utövning. Offentliga rum och mötesplatser börjar bli en bristvara och det är viktigt att den utvecklingen inte får fortgå, speciellt på landsbygden. Regeringen ger nu medel och uppdrag till Boverket att utöka stödet till allmänna samlingslokaler. En bit på vägen, men ett bra och välkommet besked. Framför allt då bristen på möteslokaler också är ett demokratiproblem. Även stöd till folkbildning och utbildning i alla dess former är en satsning på kulturen och bidrar till ökad tillgänglighet.

Barns och ungdomars rätt till kultur behöver säkerställas både som utövare och betraktare. Estetiska ämnen bör vara en självklarhet i skolan och alla barn bör i någon form få tillgång till kulturskola. Det är inte bara en kulturfråga utan även en jämlikhetsfråga då alla barn ska kunna växa upp med samma förutsättningar.

Gunilla Svantorp (S)

Berit Högman (S)

Jonas Gunnarsson (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Mikael Dahlqvist (S)